

Groot Heiligland 27

Davidster

Een groot gebouw met een torentje met daar bovenop de davidster. Wat kan hiervan de geschiedenis zijn? Dat het gebouw juist hier staat is een direct gevolg van het feit dat het is gebouwd pal naast het voormalige Sint Elisabeth Gasthuis. De davidster geeft de Joodse achtergrond aan.

De rijke Haarlemse zakenman in textiel Mozes Joles (1847-1927) leefde sober samen met zijn moeder en zus. Het verhaal gaat dat toen zijn zus in 1926 in het Diaconessenhuis overleed hij daar de Joodse sfeer en verzorging miste die hij graag had gezien. Als Jood was hij een Joodse omgeving gewend. Hij nam zich voor om dat voor zijn Joodse mede Haarlemmers op te lossen. Hij had in de loop der jaren een groot kapitaal verzameld en na zijn dood bestemde hij dat om in Haarlem een Joods ziekenhuis te bouwen.

Na zijn overlijden in 1927 werd het ziekenhuis, dat zijn naam zou dragen, in 1930 gevestigd naast het Groote of Sint Elisabeth Gasthuis (EG) aan het Groot Heiligland. Met deze combinatie kon het EG de nodige medische handelingen verrichten terwijl de verpleging van de patiënten in Joodse handen was. In het Joles Ziekenhuis lagen overigens niet alleen Joden. Ook voor anderen

was er plaats. Mozes Joles had in zijn testament tevens bepaald dat er geen onderscheid in de patiënten mocht worden gemaakt. Er waren geen klassen, iedereen werd gelijk behandeld en kreeg hetzelfde goede eten. Ook de financiën mochten geen beletsel zijn om in het ziekenhuis te worden opgenomen.

Toen de Tweede Wereldoorlog in 1940 aanbrak viel het doek voor het Joles ziekenhuis. In deze oorlogsjaren ging het ziekenhuis tenslotte geheel op in het EG. Na de WO II was de afwikkeling zodanig dat alleen het gebouw overbleef en de Stichting Joles Ziekenhuis daar pas in 1946 na aandringen daar de beschikking over kreeg. De Stichting wilde voor het kleine aantal Joden dat in Haarlem was overgebleven het Joles ziekenhuis niet meer voortzetten en besteedde de verkoopgeldens uiteindelijk in 1956 voor de bouw van een tehuis genaamd Beth Joles Ltd bij de stad Haifa in Israël (Beth Joles betekent Joles Huis). Het gebouw is bestemd voor bejaarde Haarlemmers van wie de kinderen in Israël zijn, maar ook voor anderen. Overeenkomstig de wil van Joles is daar iedereen gelijk en is er geen sprake van winstbejag.

Het voormalige Jolesziekenhuis, nu een broedplaats voor kunstenaars, heeft een monumentale ingang met in het bovenlicht spijlen die de zon verbeelden.

Op de mooi vormgegeven dakruiter zie je de davidster in top. Wonderlijk dat deze in de WO II niet op last van de Duitsers is gesloopt. Nu is ze nog al bijna 100 jaar nog steeds een mooi herkenningsteken.

Bron: Wikipedia (CC-BY-SA Licentie)